

Rellotges de sol de l'Ermita de la Mare de Déu del Remei

Caldes de Montbui

Ubicació

Comarca:	Vallès Oriental
Lloc/Adreça:	Passeig del Remei, s/n
Emplaçament	Església del Remei
Alçada:	225

Coordenades:

Latitud:	41.64145
Longitud:	2.16256
UTM Est (X):	430257
UTM Nord (Y):	4610307

Classificació

Número de fitxa	08033-336
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Contemporani
Segle	XX
Autoria de l'element:	T. Viñas
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Ornamental
Titularitat	Privada
Titular:	Bisbat de Barcelona

Fitxes associades:

[Església de la Mare de Déu del Remei](#)

Autoria de la fitxa	Laura Bosch Martínez
Data de registre de la fitxa:	dt., 23/12/2008 - 01:00

Descripció

Relloctges de sol del tipus vertical declinant. El primer d'ells es troba ubicat a la façana principal orientada sud-oest, en la torre del campanar. Aquest està decorat al fresc utilitzant un color de tonalitat terrós, amb un fons més clar color sorrenc. De mides rectangulars, presenta una orientació sud-oest. Les línies horàries de 1 a 6, són en xifres àrabiques. Del gnòmon de ferro surt una decoració esgrafiada amb motius florals. Per damunt del gnòmon es pot llegir la llegenda "Hora dolça, pelegrí. De la joia amb la Mare!" ; per sota de les línies horàries, es pot llegir una segona llegenda "Indicis umbra notat vibrante, huc sole, fugaces, quas, trahas, Matre beante, moras." "Signat "T. Viñas". Per sota segurament la data en que fou realitzat, que no es pot llegir clarament. Molt ben conservat.

El segon rellotge també es troba a la torre del campanar, concretament a la façana orientada a migdia. És del tipus vertical declinant, de traçat rodó, formant una esfera que consta d'una línia d'un centímetre de gruix pintada de color negre, dins de la qual, a cinc centímetres hi ha un altre cercle també d'un centímetre de gruix, del mateix color. Dins d'aquest doble cercle és on es troben les xifres àrabs de l' 1 al 4 en ordre ascendent al costat dret, i del 5 al 12 en ordre descendent al costat esquerre. A l'interior d'aquest, un sol pintat de color negre, amb vuit puntes, ulls, nas i boca oberta, de la qual surt el gnòmon, una vareta senzilla de ferro i les línies horàries. Per sota d'aquest, en un rectangle amb fons blanquinós i delimitat per una línia negra amb dos cors en dos dels extrems (en sentit diagonal) d'un centímetre de gruix, una llegenda on es pot llegir: "JO SI NO TINC SOL, TU SI NO TENS FE, ¿ES QUE VALEM RE?". Molt ben conservat. No està signat.

Història

Va ser al llarg dels segles XVI i XVII quan s'emparellaren la gnomònica, art de fer els rellotges de sol, i el gran esclat de la tècnica constructora. Durant aquells segles es construïren majestuosos palaus i immenses esglésies on s'hi bastiren, bé pintats, esgrafiats o amb qualsevol altra tècnica, uns rellotges de sol també tan desmesurats que molts d'ells voltaven la trentena de metres.

Un cop superada l'etapa en què fer un rellotge de sol era un art obscur ple de misteris i de coneixements difícils, amb la il·lustració es popularitza la tècnica i sorgeix l'ofici de quadranter. Es comencen a fer rellotges de sol de totes menes i en tots els materials possibles. Dels tallers d'aquests artesans en sortiren veritables peces de luxe, rellotges portàtils d'or o argent de tan bella factura que esdevingueren gairebé més purament objectes de plaer estètic que instruments dels quals se'n fes un ús pràctic.

Cap a mitjans del segle XVI sorgeixen els primers rellotges mecànics, gairebé com un divertiment de serraller que, de bon començament ja només avançaven... una hora diària. És al llarg del XVII quan es van perfeccionant aquests enginyers, i mica en mica, van aconseguint un funcionament més acurat.

Tanmateix el rellotge de sol, en plena eufòria, seguia mantenint-se al lloc d'honor per dues raons: la primera era l'alt preu dels nous aparells i l'altra era que aquests nous competidors no acabaven d'anar del tot bé.

Tothom qui s'havia comprat un rellotge mecànic, procurava tenir-ne un de sol a alguna paret de casa seva per tal d'anar posant el primer a l'hora. Cap a mitjans del segle XVIII, però, els rellotges mecànics assoliren un alt grau de perfecció i el problema era de fer-los casar amb el Sol que, com sabeu, no és pas uniforme al llarg de l'any. La inconstància del sol, l'acceleració del ritme de vida, i la proliferació de l'enllumenat i de la vida nocturna, feren que mica en mica el rellotge mecànic anés arraconant els quadrants solars.

